

Przykładowe zestawy egzaminacyjne ilustrują stopień złożoności zadań i pytań testowych. Wskazane w zadaniach rozwiązania są rozwiązaniami wyłącznie ramowymi. Rozwiązania – co do zasady – powinny uwzględniać założenia podane w zadaniu, jednak mogą być one przez kandydata dookreślone lub skomentowane, jeśli uzna taką potrzebę.

Na dzień egzaminu obowiązujący jest zakres wiedzy aktualnej, odpowiadającej zagadnieniom wyspecyfikowanym dla danego egzaminu w obowiązującej uchwale Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. Przygotowując się do egzaminów, publikowane zadania należy więc wykorzystywać odpowiednio, pamiętając jednocześnie o tym, że nie wyczerpują one bogatej literatury przedmiotu.

ROZWIĄZANIA WZORCOWE

BLOK TEMATYCZNY I

Pytania testowe

1. Różnice kursowe powstałe w związku z finansowaniem w okresie długotrwałego przygotowania do sprzedaży zapasu produktów ze środków pochodzących z zaciągniętego kredytu walutowego stanowią – w myśl ustawy o rachunkowości – korektę kosztu wytworzenia niezakończonych produktów
  - a) obowiązkowo – pod warunkiem, że nie zniekształca to stanu aktywów oraz wyniku finansowego jednostki.
  - b) **według uznania jednostki – pod warunkiem, że istnieje możliwość ustalenia związku między stanem tych aktywów a finansowaniem ich wytworzenia ze środków pochodzących z kredytu walutowego.**
  - c) obowiązkowo – pod warunkiem, że korekta ta dotyczy produktów przeznaczonych do sprzedaży w ciągu dwóch lat od dnia bilansowego.

2. Wyłączenie ze środków trwałych i przeniesienie do aktywów obrotowych obiektów przeznaczonych do sprzedaży wynika z
  - a) ustawy o rachunkowości.
  - b) **międzynarodowych standardów rachunkowości.**
  - c) krajowych i międzynarodowych standardów rachunkowości.

3. Zgodnie z ustawą o rachunkowości aktywa na odroczony podatek dochodowy zalicza się do aktywów trwałych
  - a) **bez względu na okres w którym przewiduje się ich realizację, z uwzględnieniem zasady ostrożności.**
  - b) w części przewidywanej do realizacji w okresie powyżej 12 miesięcy.
  - c) w części przewidywanej do realizacji w okresie powyżej 12 miesięcy, z uwzględnieniem zasady ostrożności.

4. Zgodnie z ustawą o rachunkowości udziały w jednostkach podporządkowanych mogą być wycenione metodą praw własności pod warunkiem, że tą metodą są wyceniane
  - a) tylko udziały w spółkach stowarzyszonych.
  - b) udziały we wszystkich jednostkach podporządkowanych.
  - c) **udziały we wszystkich jednostkach podporządkowanych zaliczone do aktywów trwałych.**

5. Księgi rachunkowe nowo powstałej spółki kapitałowej otwiera się na dzień
  - a) **pierwszego zdarzenia wywołującego skutki o charakterze majątkowym lub finansowym.**
  - b) zarejestrowania spółki w Krajowym Rejestrze Sądowym.
  - c) podpisania aktu założycielskiego spółki.

6. Dotacja do cen sprzedaży produktów i towarów otrzymana z budżetu centralnego jest zaliczana do
  - a) **przychodów ze sprzedaży.**
  - b) pozostałych przychodów operacyjnych.
  - c) rozliczeń międzyokresowych przychodów a następnie sukcesywnie do pozostałych przychodów operacyjnych.

7. Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki powstaje m.in. na skutek
  - a) zmiany stanu rozliczeń międzyokresowych kosztów.
  - b) **kosztów świadczeń własnej brygady remontowej dotyczących ulepszenia środków trwałych.**
  - c) kosztów materiałów biurowych zakupionych od zewnętrznego dostawcy na własne potrzeby działalności przedsiębiorstwa.

8. Odsetki od kredytu finansującego zakup bananów wymagających przed ich sprzedażą procesu dojrzewiania, za okres przygotowania ich do sprzedaży, wg ustawy o rachunkowości
  - a) stanowią zawsze element wartości zapasów bananów.
  - b) nie mogą stanowić elementu wartości zapasów bananów.
  - c) **mogą stanowić element wartości zapasów bananów.**

9. Zgodnie z ustawą o rachunkowości spółka z ograniczoną odpowiedzialnością poniesione przez nią koszty wyceny wkładu niepieniężnego wnoszonego przez jej udziałowców ujmuje jako
- zmniejszenie kapitału zapasowego.
  - koszty finansowe.**
  - zmniejszenie wartości udziałów.
10. Zgodnie z ustawą o rachunkowości przychody z tytułu umowy o usługę budowlaną o okresie realizacji dłuższym niż 6 miesięcy, wykonanej w istotnym stopniu, ustala się za dany rok obrotowy
- w kwocie wystawionych faktur sprzedaży.
  - w kwocie wynikającej ze stopnia zaawansowania usługi, jeżeli można go wiarygodnie ustalić.**
  - w kwocie otrzymanych płatności.
11. Zgodnie z MSR rezerwa na odroczony podatek dochodowy jest wykazywana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w ramach pozycji
- rezerwy.
  - zobowiązania finansowe.
  - zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.**
12. Księgi rachunkowe spółki cywilnej, która w roku poprzednim prowadziła podatkową księgę przychodów i rozchodów otwiera się na podstawie
- podsumowanej podatkowej księgi przychodów i rozchodów za rok poprzedni.
  - sprawozdania finansowego za rok ubiegły sporządzonego na podstawie podatkowej księgi przychodów i rozchodów.
  - inwentarza zestawionego w układzie bilansu otwarcia.**
13. Spółka stosuje MSR jako podstawę sporządzania sprawozdania. Jako leasingodawca, w przypadku leasingu operacyjnego, w zakresie ujawnienia informacji stosuje się
- wyłącznie do wymogów MSR 17.
  - w szczególności do wymogów MSR 17, MSR 16, MSR 36 i MSSF 7.**
  - do wszystkich wymogów MSR 17 i MSR 1.
14. Zgodnie z ustawą o rachunkowości w przypadku dokonania odpisu utraty wartości „wartości firmy”, powstałej w wyniku połączenia, z chwilą gdy ustaną przyczyny uzasadniające dokonanie odpisu
- należy zmniejszyć odpis w części lub całości.**
  - należy wystornować odpis w części lub całości.
  - nie dokonuje się żadnej korekty wcześniejszego odpisu.
15. Zgodnie z ustawą o rachunkowości spółka akcyjna postawiona w stan upadłości połączone kapitały własne musi skorygować **zawsze** o
- należne wkłady na poczet kapitału, akcje własne i pożyczki udzielone przez akcjonariuszy.
  - należne wkłady na poczet kapitału oraz akcje własne.
  - akcje własne.**
16. Na dzień przejścia na MSR podejście retrospektywne dotyczące wartości szacunkowych
- jest zakazane.
  - może być zastosowane, jeżeli istnieją obiektywne dowody na błędy we wcześniejszych szacunkach.**
  - może być zastosowane dla rzeczowych aktywów trwałych.
17. Zgodnie z MSSF połączenie przedsięwzięć następuje według metody
- przejęcia, jeżeli przedsięwzięcia znajdują się pod wspólną kontrolą.
  - przejęcia, jeżeli przedsięwzięcia nie znajdują się pod wspólną kontrolą.**
  - łączenia udziałów, jeżeli nie jest możliwe zidentyfikowanie jednostki przejmującej.
18. Pierwszym sprawozdaniem finansowym sporządzonym zgodnie z MSSF jest pierwsze sprawozdanie finansowe, przy sporządzeniu którego jednostka zastosowała MSSF oraz
- zamieściła w nim wyraźne i bezwarunkowe stwierdzenie o zgodności z MSSF.**
  - zamieściła w nim deklarację kontynuacji działalności.
  - zamieściła w nim deklarację o stosowaniu w przyszłości wszystkich zmian wprowadzonych do MSSF.

19. Jeżeli likwidacja spółki nie zakończy się do dnia kończącego rok obrotowy w którym rozpoczęto likwidację, to zgodnie z ustawą o rachunkowości
- należy przedłużyć rok obrotowy do końca likwidacji.
  - należy sporządzić sprawozdanie finansowe i zamknąć księgi na koniec każdego roku obrotowego w trakcie likwidacji.**
  - nie należy sporządzać sprawozdania finansowego i zamykać ksiąg.
20. Spółka X (stosująca MSR jako podstawę sporządzania sprawozdania finansowego) utworzyła w lutym 2017 r. w swoich strukturach dział ABC, którego głównym zadaniem jest prowadzenie badań nad grafenem. Od momentu utworzenia dział ABC generuje wyłącznie koszty. Prognozy wskazują, że ewentualne przychody z prac działu ABC mogą być dopiero za 5 lat. Koszty są na bieżąco monitorowane przed dyrektora operacyjnego i finansowego spółki. Zgodnie z MSSF 8, dział ABC w sprawozdaniu finansowym za rok 2017
- nie jest segmentem operacyjnym ponieważ prognozowany okres osiągnięcia przychodów przekracza horyzont 3 lat.
  - jest segmentem operacyjnym ponieważ prawdopodobieństwo wygenerowania przychodów jest jednak realne.
  - jest segmentem operacyjnym ponieważ takowym jest także segment nie przynoszący przychodów.**
21. Zgodnie z ustawą o rachunkowości należności wymagalne w terminie do 12 miesięcy stanowią
- zawsze aktywa obrotowe.**
  - aktywa obrotowe gdy dotyczą dostaw i usług.
  - aktywa trwałe gdy nie dotyczą dostaw i usług.
22. Przychody uzyskane ze sprzedaży przez internet, gdy jest to w jednostce czynność okazjonalna, ujmuje się w
- pozostałych przychodach operacyjnych.**
  - przychodach ze sprzedaży towarów.
  - przychodach ze sprzedaży produktów.
23. Przekazanie przedmiotu umowy komisji stanowi u komitenta
- przesunięcie towaru lub wyrobu.**
  - przychód ze sprzedaży towaru, produktu lub środka trwałego, w zależności od rodzaju sprzedanego składnika majątkowego.
  - rozliczenia międzyokresowe przychodów.
24. Zgodnie z ustawą o rachunkowości niewykorzystane rezerwy na restrukturyzację, wobec zmniejszenia lub ustania ryzyka uzasadniającego ich utworzenie, na dzień, na który okazały się zbędne mogą
- zwiększać inne przychody finansowe.**
  - zwiększać pozostałe przychody operacyjne w pozycji „Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych”.
  - zmniejszać inne przychody operacyjne.
25. Zgodnie z MSR 33, przykładowe potencjalne akcje zwykłe to
- warranty.**
  - akcje uprzywilejowane co do podziału dywidendy.
  - akcje zwykłe, które jednostka ma zamiar wyemitować w ciągu 12 miesięcy od daty sprawozdawczej.
26. Jednostka stosująca MSR jako podstawę sporządzania sprawozdania finansowego podjęła decyzję, że wartość jednego ze składników aktywów trwałych zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie. W związku z tym zakwalifikowała ten składnik aktywów do przeznaczonych do sprzedaży. Wartość tego składnika (wartość bilansowa) powinna zostać przeszacowana
- do wartości godziwej, jeśli jest ona wyższa od wartości bilansowej.
  - do ceny nabycia pomniejszonej o skumulowane odpisy amortyzacyjne.
  - do kwoty niższej z wartości bilansowej składnika aktywów i jego wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.**

27. Zgodnie z ustawą o rachunkowości przedawnione lub umorzone należności z tytułu dostaw, nieobjęte odpisem aktualizującym, zalicza się do
- pozostałych kosztów operacyjnych.**
  - kosztów finansowych.
  - strat nadzwyczajnych.
28. W świetle MSR otrzymana przez jednostkę oświatową dotacja pieniężna na dofinansowanie posiłków dla dzieci jest
- pożyczką umarzalną.
  - dotacją do dochodów.**
  - dotacją do aktywów.
29. W jednostce stosującej krajowe standardy rachunkowości, zmianę zasad rachunkowości stanowi zmiana
- sposobu prezentacji informacji w sprawozdaniu finansowym.**
  - waluty funkcjonalnej z PLN na USD.
  - polegająca na przyjęciu zasady wyceny według wartości godziwej dla nowo nabytej jednostki podporządkowanej, podczas gdy pozostałe jednostki wycenia się według ceny nabycia.
30. Spółka nie dotrzymała warunków umowy kredytu długoterminowego na dzień bilansowy 31.12.2017 r., co sprawiło że bank może żądać natychmiastowej spłaty całości kredytu. W dniu 15 stycznia 2018 r. Spółka uzyskała jednak od banku zapewnienie, że bank nie skorzysta z tego uprawnienia i nie zażąda natychmiastowej spłaty kredytu. Zgodnie z MSR, na dzień bilansowy Spółka powinna zaliczyć ten kredyt
- w całości do zobowiązań długoterminowych.
  - w całości do zobowiązań krótkoterminowych.**
  - zgodnie z harmonogramem: część do zobowiązań krótkoterminowych, a część do długoterminowych.

Zadania sytuacyjne**Zadanie 1***Założenia:*

Spółka w okresie sprawozdawczym otrzymała informacje o zdarzeniach, które stanowiły podstawę utworzenia rezerw.

Dyspozycje:

Proszę w tabeli zamieszczonej w części przeznaczony na Rozwiązania ustalić wpływ utworzonych rezerw na poszczególne kategorie działalności (w rozumieniu rachunku zysków i strat) wpisując kwotę we właściwej kolumnie.

Rozwiązanie wzorcowe:

Rodzaj rezerwy	Kwota	Podstawowa działalność operacyjna	Pozostała działalność operacyjna	Działalność finansowa
Rezerwa na przewidywaną karę umowną	190.000		190.000	
Rezerwa na koszty postępowania sądowego	4.000		4.000	
Rezerwa na odsetki za zaległości podatkowe	15.000			15.000
Rezerwa na przewidywaną stratę z tytułu udzielonego poręczenia wekslowego	100.000			100.000
Rezerwa na odprawę emerytalną pracownika działu sprzedaży (koszt bieżącego zatrudnienia)	25.000	25.000		
Rezerwa na odprawę emerytalną pracownika działu sprzedaży (przeszacowanie wartości rezerwy z tytułu zmiany wartości pieniądza w czasie)	5.000			5.000
Rezerwa na odprawę emerytalną pracownika działu sprzedaży (strata wynikająca z przeszacowania aktuarialnego)	6.000		6.000	
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	16.000	16.000		
Rezerwa na restrukturyzację przeprowadzaną na mocy umowy	120.000		120.000	
Rezerwa na restrukturyzację przeprowadzaną na mocy ustawy	150.000		150.000	

Zadanie 2

Założenia:

Spółka HIELO jest jednostką dominującą grupy kapitałowej działającej w sektorze wydobywczym. Zarówno HIELO jak i pozostałe spółki grupy prowadzą obecnie księgi oraz sporządzają statutowe sprawozdania finansowe według ustawy o rachunkowości. Ze względu na planowane wejście Spółki na Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie Dyrektor Finansowy HIELO przeprowadził analizę związaną z zastosowaniem MSSF po raz pierwszy oraz przygotowaniem pierwszego sprawozdania finansowego zgodnego z MSSF. Data sprawozdawcza pierwszego sprawozdania finansowego zgodnego z MSSF określona została na 31 grudnia 2018 roku. HIELO postanowiła zaprezentować w tym sprawozdaniu dane porównawcze ze jeden rok obrotowy.

Na spotkaniu z Radą Nadzorczą Dyrektor Finansowy przedstawił następujące tezy wynikające z przeprowadzonej analizy:

- A Data przejścia HIELO na MSSF to 1 stycznia 2018 roku czyli początek okresu sprawozdawczego objętego pierwszym sprawozdaniem finansowym sporządzonym zgodnie z MSSF.
- B W pierwszym sprawozdaniu finansowym zgodnym z MSSF HIELO ma obowiązek zaprezentowania bilansu otwarcia według MSSF (tzn. na dzień przejścia na MSSF).
- C HIELO ma obowiązek uaktualnić szacunki (przykładowo odpisy wątpliwych należności), które dokonywane były na dzień przejścia, tak aby zawierały one wszelkie informacje dostępne na dzień sprawozdawczy.
- D Jeżeli na datę sprawozdawczą nowy MSSF jeszcze nie obowiązuje, ale dopuszcza się jego wcześniejsze zastosowanie, HIELO będzie zobligowana do zastosowania tego nowego MSSF w swoim pierwszym sprawozdaniu finansowym MSSF.

Dyspozycja:

Korzystając z tabeli zamieszczonej w części przeznaczonyj na Rozwiązanie, w każdej z opisanych sytuacji:

1. określ poprzez podkreślenie odpowiedniego wyrazu **TAK** lub **NIE**, czy w sytuacjach A - D tezy Dyrektora Finansowego są prawidłowe, oraz
2. w przypadku podkreślenia wyrazu NIE zaproponuj wraz z uzasadnieniem prawidłową tezę.

Rozwiązanie wzorcowe:

Sytuacja	Czy teza jest prawidłowa?	W przypadku podkreślenia wyrazu NIE, określenie, wraz z uzasadnieniem, tezy prawidłowej
A	TAK - <u>NIE</u>	Dzień przejścia na MSSF to początek najwcześniejszego okresu, za jaki HIELO prezentuje dane porównawcze w swoim pierwszym sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z MSSF. Data przejścia HIELO na MSSF to 1 stycznia 2017 roku (ewentualnie 31 grudnia 2016 roku).
B	TAK - <u>NIE</u>	Jednostka sporządza bilans otwarcia według MSSF na dzień przejścia na MSSF. W pierwszym sprawozdaniu finansowym MSSF HIELO nie ma obowiązku zaprezentowania bilansu otwarcia według MSSF.
C	TAK - <u>NIE</u>	Szacunki dokonane zgodnie z MSSF na dzień przejścia na MSSF powinny być spójne z szacunkami dokonanymi na ten dzień zgodnie z wcześniej stosowanymi ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości (po korektach odzwierciedlających różnice między zasadami (polityką) rachunkowości), chyba że występują obiektywne dowody na błędy we wcześniej dokonanych szacunkach. HIELO nie ma prawa uaktualniać szacunków (przykładowo odpisy wątpliwych należności), które dokonywane były na dzień przejścia, tak aby zawierały one wszelkie informacje dostępne na dzień sprawozdawczy.
D	TAK - <u>NIE</u>	Jednostka może zastosować nowy MSSF, jeszcze nieobowiązujący, o ile zezwala się w nim na jego wcześniejsze zastosowanie. Jeżeli na datę sprawozdawczą nowy MSSF jeszcze nie obowiązuje, ale dopuszcza się jego wcześniejsze zastosowanie, HIELO może zastosować postanowienia nowego MSSF w swoim pierwszym sprawozdaniu finansowym MSSF. Nie jest jednak do tego zobligowana.

Zadanie 3

Założenia:

Alfa SA jest emitentem papierów wartościowych notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Jest jednostką dominującą grupy kapitałowej działającej w sektorze farmaceutycznym. Grupa wyodrębniła następujące segmenty operacyjne:

- Leki nasercowe
- Leki przeciwbólowe
- Leki przeciwreumatyczne
- Leki witaminowe
- Szczepionki
- Paramedykamenty
- Kosmetyki naturalne

Za rok zakończony 31 grudnia 20X7 powyższe segmenty charakteryzują następujące informacje finansowe (w mln zł):

Segment operacyjny	Suma przychodów segmentu*	Przychody zewnętrzne segmentu	Wynik segmentu	Aktywa segmentu	Zobowiązania segmentu
Leki nasercowe	1 000	375	-250	1 300	442
Leki przeciwbólowe	3 000	1 800	-556	5 600	1 904
Leki przeciwreumatyczne	400	225	50	1 469	499
Leki witaminowe	600	500	157	3 100	1 054
Szczepionki	5 000	2 900	1 280	11 670	3 968
Paramedykamenty	17 000	14 000	650	3 879	1 319
Kosmetyki naturalne	400	15	50	207	71
SUMA	27 400	19 815	1 381	27 225	9 257

* suma przychodów segmentu obejmuje przychody wewnętrzne oraz zewnętrzne

Dyspozycje:

Przeprowadź analizę progów ilościowych i wskaż, które z powyższych segmentów operacyjnych są objęte obowiązkiem sprawozdawczym.

Rozwiązanie wzorcowe:

Próg ilościowy odnoszący się do:	Przychodów segmentu
Wyliczenie:	$10\% * 27\ 400 = 2\ 740$
Segmenty operacyjne objęte obowiązkiem sprawozdawczym to:	Leki przeciwbólowe Szczepionki Paramedykamenty

Próg ilościowy odnoszący się do:	Zysku lub straty segmentu
Wyliczenie:	Wyższa z dwóch wartości bezwzględnych: Suma segmentów rentownych: $10\% * (50+157+1.280+650+50) = 10\% * 2.187 = 218,7$ Suma segmentów nierentownych $10\% * (250+556) = 10\% * 806 = 80,6$ a więc bierzemy pod uwagę jako próg 218,7
Segmenty operacyjne objęte obowiązkiem sprawozdawczym to:	Leki nasercowe Leki przeciwbólowe Szczepionki Paramedykamenty

Próg ilościowy odnoszący się do:	Aktywów segmentu
Wyliczenie:	$10\% * 27\,225 = 2\,722,5$
Segmenty operacyjne objęte obowiązkiem sprawozdawczym to:	Leki przeciwbólowe Leki witaminowe Szczepionki Paramedykamenty

Ostatecznie, uwzględniając wszystkie progi ilościowe, segmenty operacyjne objęte obowiązkiem sprawozdawczym to:

- Leki nasercowe
- Leki przeciwbólowe
- Leki witaminowe
- Szczepionki
- Paramedykamenty

Zadanie 4*Założenia:*

Spółka prowadzi ewidencję materiałów w stałych cenach ewidencyjnych ustalonych na poziomie planowanych cen zakupu. Koszty zakupu są ewidencjonowane na oddzielnym koncie i podlegają rozliczeniu w czasie. Spółka prowadzi ewidencję kosztów w układzie rodzajowym i funkcjonalnym. Spółka jest podatnikiem VAT a rachunek zysków i strat sporządza w wariantcie kalkulacyjnym.

Na początek roku jednostka wykazywała salda na wybranych kontach:

311 Materiały	75 000 zł
341 Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów	2 000 zł (Ct)
644 Rozliczenia międzyokresowe kosztów zakupu	2 750 zł
301 Rozliczenie zakupu materiałów	20 000 zł (Ct) [materiał „X” od dostawcy „A”]

W bieżącym okresie:

- Otrzymano i zaakceptowano fakturę od dostawcy „A” za materiały „X” przyjęte do magazynu w poprzednim okresie:
  - wartość materiałów w cenie zakupu 1000 szt x 19 zł 19 000 zł
  - koszty transportu 2 500 zł
  - podatek VAT (23%) 4 945 zł
  - wartość brutto faktury 26 445 zł
- Dokonano rozliczenia zakupionych materiałów X
- Na podstawie dowodu Rw wydano z magazynu materiały w cenie ewidencyjnej 32 000 zł
w tym:
  - na potrzeby bezpośrednio produkcyjne 27 000 zł
  - na potrzeby produkcji pomocniczej 5 000 zł

Dyspozycje:

Proszę, w tabeli załączonej w części przeznaczonej na Rozwiązanie, podać kwoty i dekrety operacji podanych w założeniach oraz rozliczenia zakupu materiałów, rozliczenia kosztów zakupu i odchyłeń od cen ewidencyjnych wiedząc, że zgodnie z zapisami w polityce rachunkowości spółka stosuje m.in. konta podane poniżej.

211	Rozrachunki z dostawcami
221	VAT naliczony i jego rozliczenie
222	VAT należny i jego rozliczenie
249	Inne rozrachunki
301	Rozliczenie zakupu materiałów
311	Materiały
341	Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów
401	Zużycie materiałów i energii
402	Usługi obce
403	Podatki i opłaty
409	Pozostałe koszty rodzajowe
490	Rozliczenie kosztów rodzajowych
501	Koszty działalności produkcyjnej
520	Koszty wydziałowe
530	Koszty działalności pomocniczej
644	Rozliczenia międzyokresowe kosztów zakupu

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Treść operacji	Kwota	Dekretacja	
			Wn	Ma
1.	Faktura od dostawcy A	26 445	301	211
2	Rozliczenie zakupu			
	a) rozliczenie Vat	4 945	221	301
	b) koszty transportu	2500	402	301 *
	c) księgowanie równoległe	2500	644	490
	d) ustalenie odchyleń	1 000	301	341
3	Wydano materiały do zużycia:			
	a) obciążenie kosztów rodzajowych	32 000	401	311
	b) księgowanie równoległe	27 000	501	490
	c) jw	5 000	530	490
4	Rozliczono koszty zakupu:			
	a) obciążenie kosztów produkcji	1890	501	644
	b) obciążenie kosztów działalności pomocniczej	350	530	644
5.	Rozliczono odchylenia od cen ewidencyjnych:			
	a) obciążenie kosztów rodzajowych	(1280)**	401	341
	b) obciążenie kosztów produkcji	(1080)	501	490
	c) obciążenie kosztów działalności pomocniczej	(200)	530	490

	* alternatywnie	2500	644	301

	**alternatywnie	1280 (1280)	341 401	401 401

Obliczenia do operacji 4:

$$(5250 : 75000) \times 100\% = 7\%$$

$$\text{Rozliczenie kosztów zakupu: } 7\% \times 27\,000 = 1890$$

$$7\% \times 5\,000 = 350$$

Obliczenia do operacji 5

$$(3000 : 75000) \times 100\% = 4\%$$

$$\text{Rozliczenie odchyleń: } 4\% \times 27\,000 = 1080$$

$$4\% \times 5\,000 = 200$$

Zadanie 5

Założenia:

ABC Sp. z o.o. sporządziła sprawozdanie finansowe **za rok obrotowy 2016** zgodnie z MSR. W sprawozdaniu tym zostały ujęte zdarzenia przedstawione w kolumnie 2 tabeli zamieszczonej w rozwiązaniu zadania.

Dyspozycje:

Proszę, w tabeli zamieszczonej w części przeznaczony na Rozwiązanie wskazać, zgodnie z MSR, odpowiednie kwalifikacje sytuacji i prawidłowe sposoby ujmowania korekt dla przedstawionych zdarzeń, poprzez wpisanie znaku „X” w odpowiedniej kolumnie.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Opis zdarzenia	Kwalifikacja zdarzenia do jednej z kategorii:			Podejście, jakie jednostka powinna zastosować:			Okres wprowadzenia korekty	
		zmiana polityki rachunkowości	korekta błędów lat ubiegłych	zmiana danych szacunkowych	P.R.-pełne retrospektywne, O.R.-ograniczone retrospektywne, P-prospektywne			BR.-bieżący rok	DP-dane porównawcze
					P.R.	O.R.	P.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Po wydaniu opinii o sprawozdaniu finansowym za rok 2015, ale przed zatwierdzeniem tego sprawozdania przez Zgromadzenie Wspólników, w 2016 r. do spółki wpłynęła faktura na istotną kwotę, tj. 1 mln zł, za usługi doradcze świadczone w roku 2015, przez jednostkę dominującą w grupie kapitałowej. Faktura ta została zakwalifikowana do kosztów i ujęta w księgach bieżącego okresu, tj. 2016r. W sprawozdaniu finansowym za 2015 r. nie utworzono rezerwy na te koszty. Sprawozdanie za 2015 r. zostało następnie zatwierdzone		X (MSR 8.42)		X (MSR 8.42)			X (MSR 8.42)	X (MSR 8.42)
2.	W 2016 r. spółka uznała, że zmieni ujęcie dotychczas rozpoznawanych przychodów z tytułu odsetek od udzielanych pożyczek z metody kasowej na metodę memoriałową, czym doprowadzi do stanu, iż będą one ujmowane w okresie, którego dotyczą. Przychody te odnotowano w 2014, 2015 i 2016 r. i były one istotne.		X (MSR 8.42)		X (MSR 8.42)			X (MSR 8.42)	X (MSR 8.42)

Rachunkowość finansowa

3.	W 2016 r. dokonano analizy stawek amortyzacyjnych i stanu środków trwałych i uznano, iż dla wielu środków trwałych jest zasadne wydłużenie okresu ich ekonomicznej użyteczności. Okazało się, że pierwotnie przyjęte okresy były zbyt krótkie. Ustalono, iż kwoty które z tytułu zawyżonych odpisów amortyzacyjnych wpłynęły na wyniki poszczególnych lat, były istotne.			X (MSR 8.38)			X (MSR 8.38)	X (MSR 8.38)	
4.	W lutym 2016 r. spółka dokonała istotnie kosztowych poprawek w obcym budynku, w którym w 2014 r. przeprowadziła remont i zgodnie z umową udzieliła 2-letniej gwarancji na jakość swoich usług. W sprawozdaniach za lata ubiegłe ujęto rezerwę na koszty napraw w kwocie niewystarczającej do wykonania poprawek.			X (MSR 8.37)			X (MSR 8.37)	X (MSR 8.37)	
5.	W styczniu 2016 r. spółka poniosła istotne straty związane z zaciągniętym w 2013 r. zobowiązaniem warunkowym, w formie udzielenia gwarancji swojej spółce córce spłaty kredytu inwestycyjnego. Spółka ta została postawiona w stan likwidacji i kredyt stał się natychmiast wymagalny.			X (MSR 8.48)			X (MSR 8.37)	X (MSR 8.37)	

Zadanie 6

Założenia:

Spółka sporządza sprawozdanie finansowe wg ustawy o rachunkowości. Stawka podatku dochodowego w całym okresie wynosi 19%. Sprzedaż dokonywana przez spółkę opodatkowana jest VAT 23%. Spółka ustala tak rezerwę jak i aktywa na odroczonego podatku dochodowego. Na dzień bilansowy w ramach wyceny należności ustalono, że należy dokonać odpisów z tytułu utraty wartości lub korekt odpisów dokonanych wcześniej.

Postanowiono:

1. dokonać odpisów z tytułu utraty wartości należności od drobnych odbiorców. Zgodnie z zakładową polityką rachunkowości dokonuje się odpisów dotyczących odbiorców będących drobnymi konsumentami w wysokości 2% salda należności na dzień bilansowy poprzez korektę odpisów dotychczasowych. Stan odpisu na koniec roku poprzedniego wynosił 23.000 zł, saldo należności od tej grupy odbiorców na koniec roku wynosi 800.000 zł;
2. dokonać odpisów aktualizujących należności od pracowników (J. Kowalskiego i P. Nowaka) będących efektem obciążenia z tytułu zawinionych niedoborów ujawnionych w grudniu. Należność w wysokości 50.000 zł jest kwestionowana przez osoby odpowiedzialne. Dalsze decyzje zostaną podjęte w roku następnym;
3. uwzględnić fakt spłacenia należności przez pracownika A. Tutki w wysokości 30.000 zł z tytułu zawinionych niedoborów na które był dokonany odpis utraty wartości;
4. uwzględnić fakt spłacenia należności z tytułu sprzedaży przez kontrahenta MONTEGO SA na które był dokonany pełny odpis, wartość należności z VAT-em 123.000 zł. odpis nie był kosztem podatkowym;
5. uwzględnić fakt istnienia zagrożonych należności z tytułu sprzedaży (od konkretnych odbiorców). Wartość należności z VAT-em wynosi 246.000, odpis spełnia warunki uznania za koszt podatkowy.

Dyspozycje:

Na podstawie powyższych informacji proszę, w tabeli 1 zamieszczonej w części przeznaczony na Rozwiązanie ustalić wpływ, podając **kwotę wraz ze znakiem plus (wpływ dodatni), minus (wpływ ujemny) oraz wpisując 0 w przypadku braku wpływu**, jakie miały postanowienia opisane w założeniach na:

- a) wynik finansowy brutto (kolumna 2 tabeli),
- b) bieżący podatek dochodowy (kolumna 3 tabeli),
- c) odroczonego podatku dochodowego OPD (kolumna 4 tabeli) wpisując przy kwocie literę A jeśli wystąpi aktywa lub R jeśli wystąpi rezerwa z tytułu OPD,
- d) wynik finansowy netto (kolumna 5 tabeli).

Rozwiązanie wzorcowe:

Tabela 1

Rodzaj odpisu lub korekty odpisu wg pozycji założeń 1	Wynik finansowy brutto 2	Bieżący podatek dochodowy 3	OPD (Aktywo lub Rezerwa) 4	Wynik finansowy netto 5
1. Drobni konsumenci	+7.000	0	-A 1.330	+5.670
2. Niedobory ujawnione	-50.000	0	A 9.500	-40.500
3. Niedobory spłacone	+30.000	0	-A 5.700	+24.300
4. Spłacone należności	+123.000	0	-A 23.370	+99.630
5. Zagrożone należności	-246.000	-38.000	A 46.740	-237.260

BLOK TEMATYCZNY II

Pytania testowe

1. Posiadane akcje w jednostkach podporządkowanych bank na dzień bilansowy wycenia
  - a) tylko według wartości godziwej.
  - b) zawsze według ceny nabycia.
  - c) **według ceny nabycia, z uwzględnieniem odpisów aktualizujących lub według wartości godziwej.**

2. Zestawienie obrotów i sald wszystkich kont analitycznych bank sporządza na dzień
  - a) inwentaryzacji danej grupy aktywów.
  - b) **zamknięcia ksiąg rachunkowych.**
  - c) na każdy dzień operacyjny.

3. Bank posiada należności w walucie obcej zaliczone do kategorii wątpliwe. Utworzone na te należności rezerwy celowe na dzień bilansowy
  - a) **są przeliczone według kursu średniego ogłoszonego przez NBP na dzień bilansowy.**
  - b) są przeliczane według kursu średniego ogłoszonego przez NBP na dzień ich utworzenia.
  - c) nie są przeliczane, gdyż są tworzone w złotych polskich.

4. Fundusze własne w krajowej instytucji płatniczej to
  - a) tylko kapitał założycielski, kapitał z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych.
  - b) **kapitał założycielski, kapitał z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych, niepodzielony zysk z lat ubiegłych, zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów.**
  - c) kapitał założycielski, kapitał z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych, niepodzielony wynik z lat ubiegłych, wynik w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, bez pomniejszenia o przewidywane do wypłaty dywidendy.

5. Ekspozycje kredytowe wobec osób fizycznych, udzielone na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego, bank klasyfikuje
  - a) **wyłącznie na podstawie kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek.**
  - b) wyłącznie na podstawie kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika.
  - c) na podstawie dwóch niezależnych od siebie kryteriów: terminowości spłaty kapitału lub odsetek oraz sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika.

6. Biuro maklerskie dokonuje wyceny instrumentów finansowych zapisanych na rachunkach papierów wartościowych klientów, znajdujących się w obrocie zorganizowanym
  - a) na koniec każdego miesiąca.
  - b) na koniec każdego dnia.
  - c) **na każdy dzień roboczy.**

7. Nabyte aktywa finansowe bank zakwalifikuje do aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności, jeżeli są to co do zasady aktywa finansowe o określonych lub możliwych do określenia płatnościach lub ustalonym, terminie zapadalności, które bank
  - a) zamierza utrzymać w posiadaniu do terminu zapadalności.
  - b) **zamierza i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do terminu zapadalności.**
  - c) jest w stanie utrzymać w posiadaniu do terminu zapadalności.

8. Należności z tytułu kredytów i pożyczek od osób fizycznych, w przypadku których opóźnienie w spłacie co najmniej jednej raty kapitału lub odsetek o wartości przekraczającej 200 zł lub co najmniej trzech rat o łącznej wartości nieprzekraczającej 200 zł przekracza trzy miesiące i nie przekracza sześciu miesięcy, SKOK kwalifikuje do kategorii
  - a) „należności regularne”.
  - b) **„należności z prawdopodobieństwem wystąpienia nieściągalności”.**
  - c) „należności o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności”.

9. SKOK tworzy odpisy aktualizujące wartość należności o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności w wysokości
- a) 20% podstawy tworzenia odpisów.
  - b) 30% podstawy tworzenia odpisów.
  - c) **50% podstawy tworzenia odpisów.**
10. Kredyty i pożyczki oraz inne należności kasy, które nie zostały zaklasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym przeznaczone do obrotu, SKOK wycenia według
- a) wartości godziwej.
  - b) skorygowanej ceny nabycia, z uwzględnieniem nominalnej stopy procentowej.
  - c) **skorygowanej ceny nabycia, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej.**

Zadania sytuacyjne

Zadanie 1

Założenia:

W lipcu 201X roku w banku „MORO” S.A. miały miejsce następujące zdarzenia, które przedstawiono w poniższej tabeli.

Dyspozycje:

Proszę uzupełnić załączoną tabelę podając w niej dekretacje (zgodnie z wzorcowym planem kont dla banków) operacji gospodarczych wynikających z opisanych zdarzeń.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Założenia Treść operacji	Dekretacja		
		Kwota	WINIEN	MA
1.	Osoba fizyczna dokonała wpłaty gotówki na rachunek oszczędnościowy terminowy	10.000	100	274/270
2.	Pobrano z rachunku bieżącego urzędu gminy opłatę za prowadzenie rachunku	20	370	827
3.	Naliczono odsetki od kredytu udzielonego osobie fizycznej w rachunku bieżącym	900	279 lub 2790	810
4.	Zakupiono (płacąc z rachunku bieżącego prowadzonego przez inny bank) od emitenta obligacje (cena nabycia równa wartości nominalnej), które bank zamierza utrzymać do terminu wykupu	200.000	430	1200
5.	Bank pobrał prowizję z rachunku bieżącego jednostki produkcyjnej z tytułu udzielonego tej jednostce kredytu w rachunku bieżącym	6.000	270	812
6.	Utworzono rezerwę na świadczenia pracownicze przypadające po okresie zatrudnienia	28.000	776/750	582
7.	Posiadane przez bank środki trwałe w budowie utraciły na wartości	2.200	771	038
8.	Bank otrzymał od wykonawcy fakturę za remont budynku siedziby centrali banku	6.400	751	551
9.	Posiadane przez bank udziały w spółce z o.o. straciły na wartości	1.200	762	028
10.	Bank przekazał z rachunku bieżącego w NBP do oddziału banku znajdującego się poza granicami dotację	1.000.000	010	1100

Zadanie 2

Założenia:

W banku „NARED” S.A. miały miejsce następujące (zamieszczone w poniższej tabeli) zdarzenia gospodarcze w 2017 roku.

Dyspozycje:

Proszę uzupełnić poniższą tabelę podając w niej dekretację operacji wynikających z podanych zdarzeń, jeśli wiadomo, że bank „NARED” stosuje konta przewidziane wzorcowym planem kont dla banków.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Założenia Treść operacji	Dekretacja		
		KWOTA	WINIEN	MA
1.	Bank nabył w marcu 1.000 akcji własnych (płacąc za nie z rachunku bieżącego w banku centralnym) po 32,- za akcję.			
	nabycie akcji własnych (cena nabycia)	32.000	602	110 lub 1100
2.	W czerwcu na walnym zgromadzeniu zatwierdzono sprawozdanie finansowe i podjęto uchwałę o podziale zysku netto za rok 2016 w kwocie 1.000.000,-. Z uchwały wynika, że 50% zysku zostanie przeznaczone na kapitał zapasowy, 40% na dywidendy dla akcjonariuszy, 10% nie zostało podzielone.			
	a) przekazanie zysku na kapitał zapasowy	500.000	650	603
	b) przekazanie zysku na dywidendy	400.000	650	551
	c) przeniesienie niepodzielonego zysku	100.000	650	606
3.	Bank wyemitował 50.000 akcji zwykłych o wartości nominalnej 6,-. Akcje zostały nabyte w cenie emisyjnej 40,- za akcję, a wpłata została dokonana na rachunek bieżący w banku centralnym. Bank poniósł koszty przygotowania emisji i doprowadzenia jej do skutku w kwocie 150.000,-			
	a) emisja akcji własnych			
	- wartość nominalna	300.000	1100	601
	- nadwyżka ceny emisyjnej ponad wartość nominalną	1.700.000	1100	603
b) pokrycie kosztów emisji	150.000	603	530	
4.	Bank sprzedał 1.000 akcji własnych po 40,- za akcję nabytych w marcu (op.1) otrzymując zapłatę za nie na rachunek bieżący w banku centralnym.			
	a) cena sprzedaży akcji (1000*40)	40.000	110 lub 1100	523
	b) rozchód akcji (1000 *32)	32.000	523	602
	c) zysk na sprzedaży akcji	8.000	523	603

BLOK TEMATYCZNY III

Pytania testowe

1. Zakład reasekuracji stosujący ustawę o rachunkowości, do kosztów administracyjnych zalicza
  - a) koszty utrzymania nieruchomości, w tym nieruchomości inwestycyjnych.
  - b) koszty związane z zarządzaniem portfelem umów reasekuracji.**
  - c) koszty włączenia umowy reasekuracji do portfela reasekuracji.

2. Zakład ubezpieczeń działu II stosujący ustawę o rachunkowości, koszty z tytułu wykonywania bezpośredniej likwidacji szkód zalicza do
  - a) bezpośrednich kosztów likwidacji szkód i windykacji regresów.
  - b) pozostałych kosztów operacyjnych.**
  - c) pozostałych kosztów technicznych.

3. Zakład reasekuracji stosujący ustawę o rachunkowości, do kosztów akwizycji zalicza
  - a) prowizje od retrocesjonariusza.
  - b) udział cedenta w zyskach.**
  - c) koszty związane z zarządzaniem portfelem umów reasekuracji.

4. Zakład ubezpieczeń stosujący ustawę o rachunkowości, fundusz prewencyjny zalicza do
  - a) funduszy specjalnych.**
  - b) pozostałych kapitałów rezerwowych.
  - c) funduszu organizacyjnego.

5. W zakładzie ubezpieczeń rezerwę na ryzyka niewygasłe tworzy się
  - a) jako uzupełnienie rezerwy składek.**
  - b) zamiast rezerwy składek.
  - c) jako uzupełnienie rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia.

6. W przypadku zlecenia obowiązków z zakresu rachunkowości gminnej instytucji kultury jednostce obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej
  - a) powierza się tej jednostce pełny zakres rachunkowości.**
  - b) powierzenie nie może dotyczyć sporządzania sprawozdań finansowych.
  - c) powierzenie nie może dotyczyć wyceny aktywów i pasywów.

7. Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, którego podmiotem tworzącym jest rada powiatu
  - a) może być jednostką małą w rozumieniu ustawy o rachunkowości po spełnieniu kryteriów w zakresie zatrudnienia, sumy bilansowej i przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów.
  - b) może być jednostką małą w rozumieniu ustawy o rachunkowości bez względu na kryteria w zakresie zatrudnienia, sumy bilansowej i przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów.
  - c) nie może być jednostką małą w rozumieniu ustawy o rachunkowości.**

8. Starostwo powiatowe funkcjonujące w formie powiatowej jednostki budżetowej
  - a) może być jednostką małą w rozumieniu ustawy o rachunkowości po spełnieniu kryteriów w zakresie liczby mieszkańców, zatrudnienia, sumy bilansowej i przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów.
  - b) może być jednostką małą w rozumieniu ustawy o rachunkowości bez względu na kryteria w zakresie liczby mieszkańców, zatrudnienia, sumy bilansowej i przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów.
  - c) nie może być jednostką małą w rozumieniu ustawy o rachunkowości.**

9. Kwoty zwiększenia wartości aktywów trwałych, będące skutkiem ustawowego przeszacowania tych aktywów, w samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej
  - a) odnosi się na fundusz z aktualizacji wyceny, który nie może być przeznaczony do podziału.
  - b) zwiększają fundusz zakładu.**
  - c) zwiększają fundusz założycielski, w związku z tym że środki trwale zostały nabyte nieodpłatnie.

10. Sprawozdanie finansowe jednostki samorządu terytorialnego podlega zatwierdzeniu
- a) przez komisję rewizyjną jednostki samorządu terytorialnego w terminie do dnia 15 czerwca roku następującego po roku, za który sporządzono sprawozdanie finansowe.
  - b) tylko w jednostkach samorządu terytorialnego, w których liczba mieszkańców na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok, za który sporządzone jest sprawozdanie finansowe, przekracza 150 tys. mieszkańców.
  - c) **przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, za który sporządzono sprawozdanie finansowe.**

Zadania sytuacyjne

Zadanie 1

Założenia:

Firma audytorska, w której odbywasz aplikację, prowadzi badanie sprawozdania finansowego za 201X r. zakładu ubezpieczeń prowadzącego działalność w zakresie ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych (dział II). Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości.

Kluczowy biegły rewident odpowiedzialny za badanie poprosił Ciebie o weryfikację 6 zagadnień dotyczących badania i przedstawienie Twojej opinii co do prawidłowości zastosowanych przez zakład ubezpieczeń rozwiązań. W przypadku jeśli Twoim zdaniem są one niewłaściwe powinieneś zaproponować niezbędne korekty.

Zagadnienia, które wymagają Twojej opinii zostały wyspecyfikowane w tabeli zamieszczonej w *Rozwiązaniu* zadania

Dyspozycje:

Na podstawie danych zawartych w *Założeniach* i w tabeli zamieszczonej w *Rozwiązaniu* oceń, czy zakład ubezpieczeń postąpił prawidłowo, czy też jego działanie było nieprawidłowe, wpisując w tabeli zamieszczonej w *Rozwiązaniu*:

- w kolumnie 3 „**NIE**” - jeśli przyjęte przez zakład rozwiązanie **nie wymaga korekt**, pozostawiając kolumnę 4 pustą,
- w kolumnie 3 „**TAK**” - jeśli przyjęte przez zakład rozwiązanie **wymaga korekt** wraz z podaniem w kolumnie 4 poprawnego rozwiązania.

Rozwiązanie wzorcowe:

Uwaga: kursywą w kolorze czerwonym zaznaczono podstawę prawną dla celów weryfikacji poprawności zadania, nie jest wymagane od kandydatów jej podanie w odpowiedzi zadania

Lp.	Analizowane zagadnienia	Wymaga korekty (tak/ nie)	Wskazanie poprawnego rozwiązania
1.	2.	3.	4.
1.	Badany obszar: <u>Zobowiązania</u> Zakład ubezpieczeń posiada zobowiązanie depozytowe wynikające z zawartej umowy reasekuracji biernej. Zakład w ewidencji księgowej ujął to zobowiązanie w wysokości środków otrzymanych od reasekuratora.	nie	<i>zał. nr 1, ust. 25 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12.04.2016 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U. z 2016)</i>
2.	Badany obszar: <u>Należności</u> Zakład ubezpieczeń dodatkowo różnice kursowe wynikające z rozrachunków z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich w ewidencji księgowej wykazał jako pozostałe przychody techniczne na udziale własnym.	nie	<i>zał. nr 2, ust. 14, pkt. 10 rozporządzenia określa zasady dla ujemnych różnic wobec powyższego dodatnie różnice należy zakwalifikować analogicznie</i>
3.	Badany obszar: <u>Instrumenty finansowe</u> Zakład ubezpieczeń udzielił 5-cio letnią pożyczkę zakwalifikował do kategorii pożyczki udzielone i należności własne. Ze względu na wymogi szczególne wynikające z art. 223 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (dalej uodur) wycenił ją wg wartości godziwej.	tak	Propozycja korekty: Zasady wynikające z art. 223 ust. 1 uodur (wycena wg wartości godziwej) mają zastosowanie do wyceny dla celów wypłacalności, nie zaś do wyceny dla celów sprawozdawczości statutowej. Wobec powyższego pożyczki z kategorii pożyczki udzielone i należności własne należy wycenić wg skorygowanej ceny nabycia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. <i>par. 19 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia</i>

Rachunkowość finansowa

4.	Badany obszar: <u>Fundusz prewencyjny</u> Zakład ubezpieczeń środki zgromadzone w funduszu prewencyjnym ewidencjonuje łącznie ze środkami zgromadzonymi w funduszu organizacyjnym.	tak	Propozycja korekty: Środki funduszu organizacyjnego powinny być utrzymywane na odrębnym rachunku bankowym. <i>par. 28 ust. 1 rozporządzenia</i>
5.	Badany obszar: <u>Udziały w jednostkach podporządkowanych</u> Zakład ubezpieczeń udziały w jednostkach podporządkowanych kwalifikuje do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i wycenia je wg wartości godziwej.	tak	Propozycja korekty: Udziały w jednostkach podporządkowanych są odrębną kategorią i wycenia się je metodą praw własności. <i>par. 19 ust. 1 pkt. 5 rozporządzenia.</i>
6.	Badany obszar: <u>Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia</u> Wartość rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia została wyznaczona jako suma najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka.	tak	Propozycja korekty: Przyjęta przez zakład ubezpieczeń zasada wynika z art. 225 ust. 1 uodur i ma zastosowanie do wyceny dla celów wypłacalności, nie zaś do wyceny dla celów sprawozdawczości statutowej. Wobec powyższego rezerwę na niewypłacone odszkodowania i świadczenia należy tworzyć w wysokości odpowiadającej ustalonej lub przewidywanej ostatecznej wartości przyszłych wypłat odszkodowań i świadczeń związanych z zaistniałymi do dnia, na który ustala się rezerwę, szkodami, powiększonej o koszty likwidacji szkód. <i>par. 36 ust. 1 rozporządzenia</i>

Zadanie 2

Założenia:

Zgodnie z zakładowym planem kont instytucja kultury (Teatr Na Strychu) posiada między innymi następujące konta:

- 010 Środki trwałe
- 030 Długoterminowe aktywa finansowe
- 080 Środki trwałe w budowie
- 071 Odpisy umorzeniowe środków trwałych
- 130 Rachunek bieżący
- 140 Krótkoterminowe aktywa finansowe
- 200 Rozrachunki z odbiorcami
- 210 Rozrachunki z dostawcami
- 235 Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń
- 240 Pozostałe rozrachunki
- 290 Odpisy aktualizujące należności
- 310 Materiały
- 500 Koszty działalności podstawowej
- 640 Rozliczenia międzyokresowe kosztów
- 700 Przychody działalności podstawowej
- 750 Przychody finansowe
- 751 Koszty finansowe
- 760 Pozostałe przychody operacyjne
- 761 Pozostałe koszty operacyjne
- 800 Fundusz instytucji kultury
- 840 Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Dyspozycja:

W tabeli zamieszczonej w części przeznaczonej na Rozwiązanie podaj dekrety niepowiązanych ze sobą operacji gospodarczych jakie wystąpiły w bieżącym roku obrotowym (2018) w Teatrze Na Strychu.

Rozwiązanie wzorcowe:

Nr i treść operacji gospodarczej		Kwota zł	Dekretacja	
			Wn	Ma
1	Ujęto w księgach rachunkowych koszty usług obcych związane z przygotowaniem spektaklu teatralnego. Planuje się, że będzie on wystawiany w 2018r. i 2019r. Koszty dotyczące:			
	a) 2018 r.	300 000	500	210
	b) 2019 r.	100 000	640	210
2	Otrzymano dotację podmiotową (wpływ środków na rachunek bankowy) od organizatora na pokrycie kosztów przygotowania spektaklu, o którym mowa w pkt 1	200 000	130	700
3	Ujęto w księgach rachunkowych przychody związane ze sprzedażą biletów na spektakl teatralny (WB)	20 000	130	700
4	Otrzymano od organizatora – na podstawie umowy darowizny – nieruchomość gruntową	950 000	010	800
5	Zaksięgowano listę wynagrodzeń brutto pracowników teatru	75 000	500	235
6	W związku z dochodzeniem przed sądem należności z tytułu dostaw i usług, dokonano 100% odpisu jej wartości	70 000	761	290
7	Spłata przez dłużnika części należności, o której mowa w pkt 6 (WB). Jednocześnie dokonano stosownych księgowania z tytułu ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu	20 000	130 290	200 760
8	Zapłacono (WB) prowizję i odsetki od kredytu zaciągniętego na rozbudowę budynku teatru	30 000	080	130